

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์
หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริม
ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT AND ENHANCE
CREATIVITY SKILLS IN THE SUFFICIENT ECONOMY THROUGH
THE FLIPPED CLASSROOM STRATEGY IN SENIOR HIGH SCHOOL

¹โสภิตญดา จันทศรี และ ²ลักขณา สุกใส,
¹Sopityada Chantosri and ²Luckhana Suksai

มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย
Rajabhat Chaiyaphum University, Thailand.

¹Peaceful.pityada@gmail.com

Received : March 10, 2022; Revised : March 25, 2022; Accepted : April 2, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สาระเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้การบริหารและพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และ 3) เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนด่านขุนทด ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน 3) แบบวัดความคิดสร้างสรรค์ สถิติที่ใช้

¹ นักศึกษา สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ (t-test Dependent Sample) ผลการวิจัย พบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.94/81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) ความสามารถทางการเรียนรู้ของนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์หลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน อยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}$ =8.53, S.D.=0.89)

คำสำคัญ : การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน, ความคิดสร้างสรรค์

Abstract

This research aimed to study were to 1) Developing Curriculum of Economic subject relate to sufficiency philosophy for Senior High School in Matthayom 5 in order to reach 80 percent of total scores for effectiveness. 2) Comparing the studying of development in students by using conceptual teaching model Flipped Classroom 3) Studying competency of creativity skills in students before and after using Flipped Classroom strategy. The research place is at Dankhantod school. Populations are Dankhantod students, who study in semester 2nd, of the academic year 2021, total 30 persons. The target group were from Cluster sampling. The research uses technique included instruments as follow; 1)Lesson plans according to Flipped Classroom of Economic subject relate to sufficiency philosophy for Senior High School in Matthayom 5, total 6 lesson plans. 2)Studying test form determine from Flipped Classroom strategy by rating scales, investigate by 3 committees, reliable instrument indicated between 0.54 – 0.91.3)Evaluation form to test creativity of high school students 2 measurements. 4) The statistical instruments were identifying mean, percentage, standard deviation and assumption test through t-test (Dependent Samples) The research findings found that: 1) Lesson plans according to Flipped Classroom of Economic subject relate to sufficiency philosophy for Senior High School indicate efficiency at 82.94/81.50 in addition. 2) Progress of high school students by using Flipped Classroom technique approach the highest score. 3) Creativity

skills of students after using flipped classroom technique was higher scores than before using the strategy with significant difference at 0.05 level.

Keywords: Flipped Classroom, Development of creativity skills

บทนำ

ปัจจุบันวิธีการจัดการเรียนรู้มีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน เช่น การจัดการเรียนรู้แบบ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้แบบ ไตรสิกขา การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หรือการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นต้น โดยมี วัตถุประสงค์ คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ โดยมีจุดหมายเพื่อให้เกิดผลกับผู้เรียนเมื่อจบ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของ ตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และ 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) จะเห็นได้ว่า หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น ให้ ความสำคัญกับการจัดการศึกษาและมุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียน ให้เป็น มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้าน ร่างกายและจิตใจ นำความรู้ที่ได้รับจากการศึกษามาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันและ สามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

การจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันส่วนใหญ่แล้วครูผู้สอนใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย สืบเนื่องมาจากบางรายวิชามีเนื้อหาที่มากจนยากแก่เวลาที่มืออยู่อย่างจำกัด ทำให้ครูผู้สอนต้อง เลือกรับเสนอในสิ่งที่คิดว่าจำเป็นในการนำไปใช้ ซึ่งเนื้อหาบางส่วนอาจเป็นข้อมูลที่ไม่น่าเป็น ปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ จึงอยู่ในลักษณะที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้เลือกเนื้อหา เลือก วิธีการสอน เลือกเวลาในการสอนและเป็นผู้ตัดสินว่าผู้เรียนคนใดผ่านเกณฑ์จากเครื่องมือที่ ผู้สอนสร้างขึ้น ดังนั้น ผู้เรียนส่วนใหญ่จึงเรียนจากการจดจำ โดยยึดจากเนื้อหาที่ครูผู้สอน นำเสนอเท่านั้น ไม่ได้พัฒนาทักษะกระบวนการคิด การค้นคว้า จนไม่สามารถนำความรู้ที่ได้

ไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตได้จริง (ศักดิ์ดา สิริเมธี หารเทศ, 2563) ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีบทบาท สำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการหันมาให้ความสำคัญกับการจัดการจัดการเรียนรู้ จากเมื่อก่อนที่ครูเป็นศูนย์กลาง เปลี่ยนมาเป็นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางและให้ครูปรับเปลี่ยนวิธีการสอน ลดการให้ ความรู้แบบท่องจำ เพิ่มความรู้ทางเทคนิค ให้นำหนักกับการสร้างทักษะในการเรียนรู้และการ ปรับตัวของผู้เรียน ให้สามารถเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองได้ตลอด และต้องยกระดับทักษะหรือรับ การฝึกอบรมให้มีทักษะใหม่ๆ ที่เหมาะสม (เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว, 2562)

การจัดการจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งเป็นวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างมาก เพราะประกอบด้วยหลายสาระด้วยกัน คือ 1) ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ,2) หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม 3) เศรษฐศาสตร์ 4) ประวัติศาสตร์ และ 5) ภูมิศาสตร์ เป็นวิชาที่มีเนื้อหาสาระมากแต่ระยะเวลาน้อย การที่จะสอนเนื้อหาทั้งหมด ในระยะเวลาอันสั้นนั้นจึงเป็นไปได้ยาก ประกอบกับช่วงเทอม 2 เป็นช่วงที่มีกิจกรรมมาก เช่น กิจกรรมเข้าค่ายลูกเสือ กิจกรรมกีฬา เป็นต้น ทำให้เวลาในการสอนไม่เพียงพอ (เกศินี ครุณาสวัสดิ์, 2562) ครูผู้สอนจึงต้องมอบหมายงานหรือการบ้าน เพื่อให้นักเรียนได้ไปศึกษา เพิ่มเติมด้วยตนเอง แต่ด้วยความรับผิดชอบของผู้เรียนที่ต่างกัน และความสนใจที่ต่างกัน บางคนก็รับผิดชอบงานตามที่ได้รับมอบหมาย แต่บางคนก็ไม่รับผิดชอบงานตามที่ได้รับ มอบหมาย ผลที่ตามมา คือ เรียนไม่ทันเพื่อนบ้าง ไม่เข้าใจเนื้อหาบ้าง จึงทำให้การจัดการ เรียนรู้ไม่มีประสิทธิภาพ เป็นเหตุทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนตกต่ำกว่ามาตรฐาน ทำให้ครูผู้สอนต้องคิดหาวิธีการจัดการเรียนรูปแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาและ เนื้อหา จึงได้ทำการศึกษา การจัดการเรียนรู้รูปแบบต่างๆ ว่า การจัดการเรียนรู้ใด ที่จะเหมาะสมและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จึงพบวิธีการสอบแบบ หนึ่ง ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษาที่เห็นว่ามีเหมาะสม และมีความทันสมัย การจัดการ เรียนรู้ นั่นก็คือ “การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน” (Flipped Classroom) เป็นการ ปรับเปลี่ยนการจัดการจัดการเรียนรู้ จากเดิมที่เรียนทฤษฎีที่โรงเรียน แล้วทำการบ้านที่บ้าน เปลี่ยนมาเป็น เรียนทฤษฎีที่บ้าน แล้วทำการบ้านที่โรงเรียน โดยใช้สื่อวิดีโอที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น หรือที่ผู้อื่นสร้างขึ้นที่ผ่านการพิจารณาความเหมาะสมจากครูผู้สอนแล้ว และใช้ร่วมกับ Social Media เช่น Facebook, YouTube, Line, หรือแอปพลิเคชันอื่นๆ เพื่อเป็นสื่อกลางแทน ห้องเรียน

ห้องเรียนกลับด้านเป็นการสอนหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากการสอนปกติ ที่ผู้เรียนจะศึกษา เนื้อหาที่ครูบรรยายจากสื่อวิดีโอ หรือศึกษาจากใบความรู้ โดยใช้เวลานอกชั้นเรียน ส่วนเวลาในชั้นเรียนจะใช้ในการเรียนรู้แบบสืบสอบความรู้และทำการบ้านที่ครูมอบหมายให้ การจัดการเรียนรู้ลักษณะนี้เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยกระดับคุณค่าของความเป็นครู ครูไม่

ต้องยื่น ถ่ายทอดความรู้กับนักเรียนโดยตรง แต่ถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อวิดีโอ ใช้เวลาประมาณ 15 - 20 นาที นักเรียนจะได้เรียนรู้เนื้อหาสาระที่บ้าน เมื่อดูเสร็จแล้วไม่เข้าใจตามที่ครูสอน ก็สามารถให้พ่อแม่ที่บ้านช่วยอธิบายเนื้อหาให้ชัดเจนได้ เป็นผลให้นักเรียนเกิดกระบวนการ “เรียนรู้โดยลงมือทำ” ทำให้นักเรียนได้ “รู้สึก” และ “รู้จริง” ในเนื้อหาที่ครูสอน เป็นการเปลี่ยน บทบาทของครูให้ทำหน้าที่ผู้อำนวยการสอนหรือโค้ช มากกว่าเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้กับ นักเรียนเพียงอย่างเดียว และยังเป็นการปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้ ฝึกการคิดวิเคราะห์ การสืบค้นให้กับ นักเรียนอีกด้วย (เมธา อึ้งทอง และคณะ, 2561) จากผลการวิจัยของ ทิชาชนนท์ ชุมแวงวาปี และลัดดา ศิลาน้อย พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังจากผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด โดย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 72.29 (ทิชาชนนท์ ชุมแวงวาปี และลัดดา ศิลาน้อย, 2558) และจาก ผลการวิจัยของ เมธา อึ้งทอง และคณะ ยังพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการ จัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (เมธา อึ้งทอง และ คณะ, 2561)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีความทันสมัยและเหมาะสมกับวัยผู้เรียน และจะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นได้ เพราะผู้เรียนสามารถศึกษาได้ทุกที่ไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะ ในห้องเรียน นักเรียนที่เป็นนักกีฬา นักดนตรี หรือที่ยังไม่เข้าใจเนื้อหา ก็สามารถที่จะทบทวน และศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองได้ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสาระเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้การบริหารและพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน
3. เพื่อศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนด่านขุนทด ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งเชิงทดลอง (Quasi - Experimental Design) ผู้วิจัยจึงได้กำหนดแบบแผนการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ One Group Pretest – Posttest Design คือการจัดการเรียนรู้โดยให้มีการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) จากนั้นให้ผู้เรียน เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน และทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนด่านขุนทด ที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2563 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยห้องเรียนนั้นมีนักศึกษาห้องละ 30 คนจำนวนทั้งสิ้น 60 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาที่ใช้ในรายวิชาเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้การบริหารและพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน

3.3 แบบวัดความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ สถิติการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเที่ยงตรง ค่าความสอดคล้อง (IOC) ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

4.1. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ก่อนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้สถิติ t-test แบบ Dependent

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์กับเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ดังแสดงตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 : ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับ ด้านหน่วยการเรียนรู้เศรษฐศาสตร์กับเศรษฐกิจพอเพียงของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ผลการเรียน	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละของคะแนน
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	30	60	82.94	3.07	82.94
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	30	20	24.33	1.20	81.50
ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ (E_1/E_2) = 82.94/81.50					

จากตารางที่ 1 พบว่าประสิทธิภาพกระบวนการของแผนการจัดการเรียนรู้ห้องเรียน กลับด้านหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์กับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 82.94/81.50 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ดังนั้น ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน หน่วย การเรียนรู้ เศรษฐศาสตร์กับเศรษฐกิจพอเพียง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (E_1/E_2) เท่ากับ 82.94/81.50 ซึ่งสูงกว่าที่ตั้งไว้

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการเรียนรู้แบบ ห้องเรียนกลับด้าน ดังแสดงตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 : ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ เศรษฐกิจพอเพียงระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการ เรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน (Pre-test)	30	20	9.43	1.81	36.11	
หลังเรียน (Post-test)	30	20	16.30	1.74		.00*

ตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า จำนวนนักเรียนเข้าสอบ 30 คน ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 9.43$) คิดเป็นร้อยละ 47.17 และหลังเรียน ($\bar{X} = 16.30$) คิดเป็นร้อยละ 81.50 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

3. ศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนด่านขุนทด ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน ดังแสดงตารางที่ 3

ตารางที่ 3 :ผลการวิเคราะห์การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนด่านขุนทด ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน

การทดสอบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	ร้อยละ
ก่อนเรียน (Pre-test)	30	20	8.13	40.67
หลังเรียน (Post-test)	30	20	17.03	85.17

จากตารางที่ 3 พบว่า ความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 8.13$) คิดเป็นร้อยละ 40.67 และหลังเรียน ($\bar{X} = 17.03$) คิดเป็นร้อยละ 85.17 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน

อภิปรายผล

การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถแยกอภิปรายผลเป็นประเด็นได้ดังต่อไปนี้ ประเด็นที่ 1 ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์ (80 ตัวแรก ระหว่างเรียน) สาเหตุที่นักเรียนทำคะแนนได้สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผนนั้น ได้ถูกแบ่งเนื้อหาออกเป็นอย่างดี รวมถึงการมีสื่อที่ผู้เรียนสามารถทบทวนได้ตลอดเวลา หากมีข้อสงสัยในเนื้อหานั้นๆ ก็สามารถ ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมด้วยตนเองได้ทันที แตกต่างจากการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน บางครั้งนักเรียนมีข้อสงสัยก็ไม่กล้าถามครู กลัวว่าครูจะตำหนิว่าไม่ตั้งใจฟังบ้าง ประกอบกับ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านเป็นกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบใหม่และมี ความทันสมัย

ผู้เรียนจึงมีความสนใจในการเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยในชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านนั้น แผนการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนทำคะแนนได้มากที่สุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง ปรัชญาแห่งความพอเพียงและวิเคราะห์แลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยได้ทำคะแนนรวมกันแล้วได้ทั้งหมด 262 คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนมีความสนใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบใหม่ จึง มีความสนใจและมีความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มมากขึ้น แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ คะแนนรองลงมาคือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง ความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยคะแนนรวมอยู่ที่ 251 คะแนน ซึ่งคะแนนไม่ได้แตกต่างจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาที่เรียน เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งมีกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่มีความสนุกและน่าสนใจ แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคะแนนมากเป็นลำดับถัดมา คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การประยุกต์ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภาคเกษตรภาคอุตสาหกรรม การค้าและบริการ โดยคะแนนรวมอยู่ที่ 248 คะแนน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสื่อที่ใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้มีการเรียบเรียงเนื้อหาที่ดีและเข้าใจง่าย ผสมกับกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ และให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคะแนน น้อยที่สุด คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ โดยคะแนนรวมอยู่ที่ 243 คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเนื้อหาในส่วนของพุทธสาวก พุทธสาวิกา เป็นเรื่องราวของบุคคลในสมัยพุทธกาล ต้องอาศัยความจำและการวิเคราะห์ อีกทั้งผู้เรียนอาจเกิดความสับสนใน ส่วนของเรื่องราวเนื่องจากเรื่องราวมีความคล้ายคลึงกันกับประวัติของพระสาวกและพระสาวิกาท่านอื่นๆ จึงส่งผลทำให้คะแนนในส่วนของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 มีคะแนนน้อยกว่าแผนการจัดการเรียนรู้อื่นๆ

2. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (80 ตัวหลัง) สาเหตุที่มีคะแนนสูง กว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนักเรียนได้ผ่านการทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ได้พัฒนาขึ้นเป็นอย่างดี และได้ผ่านการทำแบบทดสอบหรือผ่านการประเมิน ความรู้หลังจากจบการสอนในแต่ละแผน จึงทำให้นักเรียน มีความรู้และความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำคะแนนแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนได้มากยิ่งขึ้นโดยได้คะแนนรวมกันทั้งหมด 489 คะแนน จากคะแนนเต็ม 600 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นจึงสามารถ อภิปรายผลได้ว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน มีประสิทธิภาพเท่ากับ (E_1/E_2) $82.94/81.50$ สูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้อง

กับงานวิจัยของ ทิพชานนท์ ชุมแวงวาปี และลัดดา ศิลาน้อย ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านวิชาเศรษฐศาสตร์หน่วยการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 81.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ลักขณา สุขใส, 2562) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อิศรา โต๊ะยิโกบและคณะ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลัง เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 16.96 และมี ผลคะแนนผลสัมฤทธิ์ ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 (อิสรา โต๊ะยิโกบ และคณะ, 2560) กระบวนการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ดียิ่งขึ้นได้ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบ การจัดการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีหลังการจัดการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และยังมี งานวิจัยของอีกหลายๆ ท่านที่ยังไม่ได้กล่าวถึง ที่ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัย และเหมาะกับการใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน

3. การศึกษาความคิดสร้างสรรค์ โดยแผนการจัดการเรียนรู้ แบบห้องเรียนกลับด้าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยค่าเฉลี่ยมีคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X} = 5.43$) คิดเป็นร้อยละ 54.33 และหลังเรียน ($\bar{X} = 8.51$) คิดเป็นร้อยละ 85.17จากการสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่สามารถกระตุ้นให้นักเรียนได้รู้จักการเรียนรู้สืบค้นด้วยตนเองรับผิดชอบตนและระดมความเห็นแสดงความเห็นร่วมกันกับผู้อื่น กระตุ้นให้นักเรียนเกิดแรงบันดาลใจมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการสร้างแบบทดสอบความสามารถด้านความคิดสร้างสรรค์อย่างน่าสนใจ เกิดกระบวนการคิด และสร้างเนื้อหาเชิงสร้างสรรค์ ที่ส่งผลให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียนรู้ ทำความเข้าใจเนื้อหา สามารถทำแบบฝึกหัดที่ได้สนุกกับการคิดวิเคราะห์หลากหลาย นึกถึงความรู้อย่างอิสระมาตอบคำถามจากการสร้างความเข้าใจด้วยตนเองจากสื่อและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มีการนำการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านมาประยุกต์ใช้ ช่วยให้นักเรียนมีทักษะด้านสังคมที่ดี นักเรียนมีทักษะด้านคิดที่หลากหลายที่ดี ทุกคนมีทักษะในการเรียนรู้ของตนเอง เกิดความรับผิดชอบ เกิดการพัฒนาผู้เรียนทางด้านสติปัญญา อารมณ์และสังคม

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) ในศตวรรษที่ 21st Century Skills นับเป็นแนวทางการเรียนรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับศตวรรษนี้เป็นอย่างมาก ด้วยยุคสมัยที่โลกก้าวกระโดดเข้าสู่ระบบสื่อเทคโนโลยีเต็มตัว ระบบอินเทอร์เน็ต การสื่อสาร

ระบบออนไลน์ต่างๆ เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตมนุษย์ทุกขณะ การเรียนรู้จึงไม่ได้จำกัดอยู่เพียงรอบตัวอีกต่อไป หากแต่แค่เพียงปลายนิ้วสัมผัสการเรียนรู้ก็สามารถก้าวข้ามไปได้ทั่วทุกมุมของโลก เพราะฉะนั้นการเลือกใช้สื่อการสอนผ่าน ระบบอินเทอร์เน็ต หรือสื่อสารสนเทศอื่นๆ ที่เหมาะสมมาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ผู้เรียน สร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่ทำให้เกิดการพัฒนา (undeveloped) และนวัตกรรม (innovation) อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2562*. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.
- เกศินี ครุณาสวัสดิ์. (2562). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา เพื่อพัฒนา จริยธรรมในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น*. สืบค้นเมื่อ 29 กรกฎาคม 2562 จาก <https://madlab.cpe.ku.ac.th>
- เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว. (2562). *เมื่อ Thailand 4.0 ถูกขับเคลื่อนด้วย Education 2.0*. เรียกใช้เมื่อ 28 กรกฎาคม 2562 จาก <http://apps.qlf.or.th/member/UploadedFiles/prefix-16072>
- ทิชานนท์ ชุมแวงวาปี และลัดดา ศิลาน้อย. (2558). *การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้ปัญหาด้วยวิธีการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับเทคนิคห้องเรียนกลับด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 34(4), 7-19.
- ปิยะวดี พงษ์สวัสดิ์ และณมน จีรังสุวรรณ. (2558). *การออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ห้องเรียนกลับด้านโดยใช้กิจกรรม WebQuit เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. วารสารวิชาการครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 5(1), 151- 157.
- เมธา อึ้งทอง และคณะ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน เพื่อส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหลักวิชาชีวเคมี*. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยธนบุรี, 12(ฉบับพิเศษ ตุลาคม 2561), 84-96.
- ลักขณา สุกใส. (2562). *การพัฒนาบทเรียนแบบผสมผสานวิชาสื่อวัฒนธรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, 9 (1), 59-66.

อัจฉรา เขยเชิงวิทย์ และจีรพงษ์ วิริยานนท์. (2560). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือผ่านเครือข่ายสังคม.

วารสารเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 7(1), 163-171.

อิสรา โต๊ะยี่โกบ และคณะ. (2560). รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านสำหรับการปฏิบัติการวิธีการทางภูมิศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา. วารสารนาครบุตรปริทรรศน์, 9(1), 109-123

